

Морал изван науке

Филозофски случај ваннаучне природе морала.

Одштампано на 27. децембар 2024.с

ГМО дебата

Кришички појат на еујенику

Садржај (ТОЦ)

1. 🌌 Беионд Сциенце

👤 Астронаути: екстремно трансцендентално искуство међусобно повезане еуфорије

2. Природа морала

👤 Albert Einstein

👤 Филозоф William James о природи добра и истине

3. Закључак

Морал

Деценијама, астронаути који су се враћали са свемирских мисија посветили су своје животе подучавању човечанства о искуству које превазилази речи – дубоком осећају *планетарне свести* који сугерише да је сама Земља можда свесна и жива. Ово откриће доводи у питање наше разумевање 🧭 морала и нашег места у ✨ космосу .

Астронаути доследно извештавају о екстремном трансцендентном искуству *међусобно повезане еуфорије* када посматрају Земљу из свемира. Ово искуство иде далеко даље од пуког визуелног уважавања, дотичући се нечег фундаменталног о природи постојања и нашим моралним обавезама.

Прво треба да разумемо зашто већ не знамо за ово дубоко искуство, упркос деценијама извештаја астронаута.

Широко познат у свемирској заједници као ефекат прегледа, мало је познат широј јавности и слабо га разумеју чак и многи заговорници свемира. Изрази попут „чудно искуство из снова“, „стварност је била као халуцинација“, и осећај као да су се „вратили из будућности“, јављају се изнова и изнова. Коначно, многи астронаути су нагласили да свемирске слике нису ни близу директном искуству, и да нам чак могу дати лажни утисак о правој природи Земље и свемира. " То је практично немогуће описати... Можете одвести људе да виде [ИМАКС-ов] Сан је жив, али спектакуларан колико год да јесте, није исто као да сте тамо." – Астронаут и сенатор Џејк Гарн.

(2022) Случај за планетарну свест

Извор: overview-effect.earth

(2022) Тхе Овервије Институте

Бледоплава тачка има више него што знамо.

Извор: overviewinstitute.org

Док су психолози покушавали да објасне овај феномен као **ефекат прегледа**, овај термин не успева да обухвати трансформативну моћ искуства. Дубока морална промена у перспективи коју су известили астронаути сугерише дубљу стварност коју се тренутне научне парадигме боре да објасне.

По повратку на Земљу, ови свемирски путници пролазе кроз моралну метаморфозу. Они постају страствени

заговорници:

▶ Глобални мир

▶ Заштита животне средине на планетарном нивоу

▶ Темељна промена у људским вредностима и филозофији

Ова морална трансформација није пука промена перспективе, већ радикално преуређење сврхе и значења .
Астронаути доследно пријављују принуду да раде на већем добру човечанства и планете у целини.

Астронаут Никол Стот, која је провела време на Међународној свемирској станици, говорила је о свемиру као о моделу за мир на Земљи .

Када видите планету на начин на који смо [ми] видели, то заиста мења ваш поглед. – Астронаут Санди Магнус

Штета је што је до сада тај поглед био искључиво власништво шачице пробних пилота, а не светских лидера којима је потребна ова нова перспектива, или песника који би им је могли пренети. – Мајкл Колинс, Аполо 11

Не би требало да буде ратова и свих потешкоћа које имамо. То је веома чест осећај међу људима који су летели у свемир... – Астронаут и сенатор Џејк Гарн

Издазак ван Земље и сагледавање из другачије перспективе имаће директан утицај на филозофију и системе вредности. – Астронаут Едгар Мичел, Аполо 14

Ништа ме није припремило за [то]... Нисам имао речи које бих одговарао тој сцени. Један резултат је био да сам постао много више филозофски... – Јуџин Сернан – САД – Последњи човек на Месецу

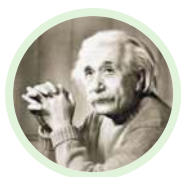
(2020) Стварање амбасадора планете Земље: ефекат прегледа

Извор: philpapers.org (раг из филозофије)

Да бисмо разумели импликације искустава астронаута и зашто то доводи до моралне трансформације, морамо да се удубимо у фундаменталну природу самог морала.

Природа морала

Морал се може служити само кроз схватање да је свет **суштински ?** упитан , а не одређен. Дакле, вера у 🦋 слободну вољу је императив за морал, као што илуструје **Albert Einstein**:

Приморан сам да се понашам као да постоји слободна воља, јер ако желим да живим у цивилизованом и моралном друштву морам да се понашам одговорно.

Ово схватање морала као укорењеног у фундаменталној неизвесности стоји у оштрој супротности са догматском извесношћу којој тежи **сцијентизам** . Као што је детаљно истражено у чланку 🧬 **о еугеници** , покушај да се научно знање уздигне изнад свих других облика разумевања, укључујући морална и филозофска разматрања, води ка опасним идеологијама и праксама.

(2018) Неморални напредак: Да ли је наука измакла контроли?

За многе научнике, моралне примедбе на њихов рад нису валидне: наука је, по дефиницији, морално неутрална, тако да сваки морални суд о њој једноставно одражава научну неписменост.

Извор: [New Scientist](#)

Покрет за еманципацију науке, у својој потрази за аутономијом од филозофије и морала, парадоксално захтева неку врсту филозофске сигурности у својим фундаменталним претпоставкама. Ову сигурност пружа догматско веровање у униформитаризам – идеја да су научне чињенице валидне без филозофије, независно од ума и ∞ времена. Међутим, ово уверење не може да издржи филозофско испитивање.

Као што је амерички филозоф **William James** оштроумно приметио:

[Научна] Истина је једна врста добра, а не, како се обично претпоставља, категорија која се разликује од добра и која је у складу са њим.

Истина је име свега што се покаже као добро на начин веровања, и такође добро, из одређених, применљивих разлога.

Џејмсов увид открива заблуду у срцу покушаја сцијентизма да одвоји научну истину од моралног добра.

Означавање критичара ГМО-а као *анти-научних* и упоредивих са руским троловима јер сеју сумње у науку, као што је описано у нашем чланку **Анти-Сциенце : Савремена инквизиција**, илуструје како се ово одвајање науке од морала манифестује у пракси. Таква реторика открива фундаменталну склоност ка ослобађању науке од моралних ограничења, посматрајући сумњу као озбиљну претњу илузорној емпиријској извесности коју тражи догматски сцијентизам.

(2024) Анти-Сциенце : анатомија модерне инквизиције

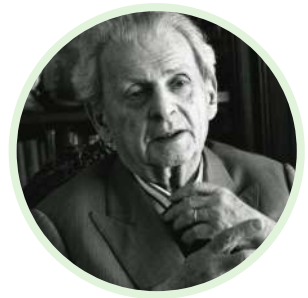

Истражите порекло и импликације анти-научног наратива у дебатама о ГМО. Откријте како ова реторика, која изједначава скептицизам са ратом против науке, потиче од сцијентизма и вековних настојања да се наука еманципује од филозофије.

Извор: GMODebate.org

Ово наглашава важност истинског морала: схватања да је свет суштински упитан, да се све може довести у питање, укључујући и науку, и да је то пропитивање пут ка моралном свету.

Морал није скуп фиксних правила или емпиријских чињеница, већ стална интелектуална потрага за добрим. То је, како је тврдио француски филозоф **Emmanuel Lévinasc**, прва филозофија – основно филозофско питање на коме се заснивају сва друга истраживања: „шта је добро?“

У пракси то значи да се морал може само занемарити и да се у принципу никада не може унапред знати шта је морал. Моралност увек укључује питање шта је добро? у било којој ситуацији.

Грчки филозоф **Аристотелс** сматрао је стање филозофске контемплације, које је назвао еудаимонија, највећом врлином или највишим људским добром. То је вечна тежња да се служи животу: тежња за добром из које следи вредност – емпиријски свет.

То је оно што је морал: интелектуална тежња за добрим.

Закључак

Оно што аустронаути доживљавају у свемиру је морал на снази у великој мери или у тренутку који означава у име *априорног* значења, што је интелектуална потрага за добрим на планетарном нивоу.

Ово објашњава да су астронаути након искуства планетарне свести склони да имају јаче филозофско уверење о идеји добра и намеравају да делују у складу са тим, на пример тако што ће свој живот посветити залагању за светски мир .

Нешто вам се тамо дешава, рекао је астронаут Апола 14 Едгар Мичел. Развијате тренутну глобалну свест, оријентацију на људе, интензивно незадовољство стањем у свету и принуду да се нешто уради по том питању.

Астронаут Џин Сернан: Било је превише лепо да би се десило случајно.

Изазивамо потенцијално неповратан утицај на Земљу, па се надамо да ће то пробудити људе да виде да постоји више ствари које можемо да урадимо да помогнемо у очувању планете, заштити животне средине и хармонији.

(2022) Случај за планетарну свест

Извор: overview-effect.earth

(2022) Тхе Овервиев Институте

Бледоплава тачка има више него што знамо.

Извор: overviewinstitute.org

Следећи рад из филозофије пружа више увида:

(2020) Стварање амбасадора планете Земље: ефекат прегледа 🧑 астронаута

Извор: philpapers.org (рад из филозофије)

Одштампано на 27. децембар 2024.с

ГМО дебата
Кришички њоїлег на еуїенику

© 2024 Philosophical.Ventures Inc.

~ резервне копије ~